

Pestprotocol

Inhoudsopgave:

1. Voorwoord	blz 3
2. Contactpersonen	blz 3
3. Pesten: definitie	blz 4
4. Voorbeelden van specifiek pestgedrag	blz 5
5. Wie zijn betrokken bij het pestprobleem?	blz 6
6. Wat kun je doen om pesten te voorkomen?	blz 7
7. Aanpak	blz 9
8. Protocol digitaal pesten	blz 10
9. Borging	blz 12
10. Bronnen	blz 12

1. Voorwoord:

Het anti-pestprotocol is erop gericht om alle betrokkenen (medewerkers, ouders en leerlingen) op de hoogte te brengen, van alles wat de school wil doen om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen en te houden. Het beschrijft wat onder pesten verstaan wordt, hoe pesten voorkomen kan worden en wat de aanpak is, als er gepest wordt.

Met dit pestprotocol maken we duidelijk dat pesten niet wordt getolereerd en dat onze school er alles aan zal doen om pestgedrag aan te pakken en te voorkomen.

2. Contactpersonen

Anti-pestcoördinator:	M Habraken	m.habraken@kindcentrumtoon.nl
Vertrouwenspersoon:	M Philips	m.philips@kindcentrumtoon.nl
Vertrouwenspersoon:	J vd Ven	j.vandeven@kindcentrumtoon.nl
Intern begeleider:	M Philips	m.philips@kindcentrumtoon.nl

3. Pesten: definitie

Plagen

We spreken over plagen wanneer leerlingen min of meer aan elkaar gewaagd zijn. Het gedrag bij plagen is onschuldig en het gaat meestal om een vorm van een spel. Plagen wordt door de betrokkenen niet bedreigend of echt vervelend gevonden. Plagen is niet systematisch en heeft geen nadelige gevolgen voor degene die het ondergaat.

Wat is pesten?

We spreken van pesten als dezelfde persoon regelmatig en systematisch bedreigd en/of geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Een klimaat waarin gepest wordt, is voor niemand fijn. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen en leerkrachten slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus genomen worden.

Leerkrachten en ondersteunend personeel hebben de taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten. Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen.

4. Voorbeelden van specifiek pestgedrag

Pesten kan allerlei vormen aannemen.

Hieronder volgen de vijf categorieën met voorbeelden van het bijbehorende gedrag.

Verbaal:

Schelden, dreigen, belachelijk maken, uitlachen of een bijnaam geven op basis van lichaamskenmerken, (etnische) afkomst, geloof of seksuele voorkeur of n.a.v. een verkeerd antwoord in de klas. Ongewenste berichtjes sturen via mail of chatprogramma's. Het gebruiken van mobiele telefoons of websites met de bedoeling iemand voor gek te zetten door het verzenden van opmerkingen en/of foto's of filmpjes. Aan deze vorm van pesten wordt uitgebreider aandacht besteed in hoofdstuk 7 (protocol digitaal pesten).

Fysiek:

Trekken, duwen, spugen, schoppen, slaan, laten struikelen, krabben, bijten, aan de haren trekken.

Intimidatie:

Een leerling achterna blijven lopen of ergens opwachten. Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten, dwingen om bezit af te geven of geld of andere zaken mee naar school te nemen, bedreigen of seksuele intimidatie.

Isolatie:

Uitsluiten door een klasgenoot, voortdurend duidelijk maken dat hij/zij niet gewenst is, over hem of haar roddelen of iemand negeren.

Stelen of vernielen van bezittingen:

Afpakken, beschadigen en kapotmaken van spullen.

Digitaal pesten

Digitaal pesten/cyberpesten is een vorm van pesten die gebruik maakt van ICT om anderen lastig te vallen, te bedreigen of te beledigen. Slachtoffers van digitaal pesten worden vooral belaagd via sociale netwerken. De meest voorkomende vormen van digitaal pesten zijn beledigingen/ vernederende boodschappen versturen via chat en/of sociale platformen en het online plaatsen van filmpjes, foto's of privé gegevens van de ander.

5. Wie zijn betrokkenen bij het pestprobleem?

Bij pesten zijn meerdere partijen betrokken: de gepeste leerling(en), de pester(s), de zwijgende middengroep, de medewerkers en de ouders. Om pesten aan te pakken is het nodig dat alle partijen betrokken worden bij de uitvoering van het beleid. Dit wordt de **vijfsporen aanpak** genoemd.

1. De gepeste leerling

Het probleem wordt serieus genomen en er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is. Er wordt overlegt over mogelijke oplossingen. Er wordt de leerling hulp aangeboden door de leerkracht, intern begeleider of anti-pestcoördinator.

2. De pester

De leerling wordt met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor het slachtoffer geconfronteerd. Er wordt geprobeerd de achterliggende oorzaken voor het pestgedrag boven tafel te krijgen. Er wordt de leerling hulp aangeboden door de leerkracht, intern begeleider of anti-pestcoördinator.

3. De zwijgende middengroep

De leerkracht of anti-pestcoördinator bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen uit de groep hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie.

4. De medewerkers

De school zorgt dat alle medewerkers voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden en minder kans krijgt. Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.

5. De ouders

Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken. De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind. De school verwijst ouders zo nodig naar deskundigen.

6. Wat kun je doen om pesten te voorkomen?

Wij gebruiken de methode 'Kanjertaining' om kinderen sociale vaardigheden aan te leren en om het pesten te voorkomen. Een preventieve aanpak vinden wij belangrijk. Pesten komt minder voor in een veilig en goed schoolklimaat. Een positieve sfeer en betrokkenheid bij elkaar vormen hiervoor de basis.

De Kanjertraining is een methode:

- Waarmee pesten kan worden aangepakt en het zelfvertrouwen kan worden verbeterd
- Waarmee leerlingen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling kunnen worden gevolgd
- Waarbij ouders nadrukkelijk worden betrokken
- Waarmee invulling wordt gegeven aan de Wet burgerschap en sociale integratie Sociale en fysieke veiligheid

Onze school monitort de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen. We gebruiken hiervoor de vragenlijsten die behoren bij de Kanjertraining. Deze KanVas vragenlijsten (Kanjertaining) worden ingevuld door groep 5- t/m 8.

Daarnaast heeft het bestuur van de Stichting Sint Josephscholen een brochure Algemene Gedragsregels opgesteld met als doel het scheppen van een veilig schoolklimaat.

Ook staat het sociaal veiligheidsplan op de site van de school. Er kan een preventieve werking uitgaan door deze duidelijkheid.

Pesten komt minder voor in een veilig en goed schoolklimaat. Een positieve sfeer en betrokkenheid bij elkaar vormen daarbij de basis. Alle medewerkers, maar vooral de leerkrachten, spelen daarbij een belangrijke rol. Het lastige is, dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen. En zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt, weten omstanders niet altijd hoe ze ermee om kunnen gaan. Daarom hebben we een anti-pest protocol gemaakt. Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel hebben een taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten.

Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen.

De leerkrachten hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen bij de anti-pestcoördinator om hulp en overleg in gang te zetten. Leerkrachten zorgen voor

een veilig en prettig groepsklimaat, ze houden groepsgesprekken, hebben aandacht voor de sfeer in de groep en het functioneren van individuele leerlingen in de groep (gouden- en zilveren weken, kanjertraining). Ze maken afspraken en groepsregels met de klas en zorgen ervoor dat deze regels nageleefd worden. Daarnaast zijn de leerkrachten er zich van bewust dat zij rolmodel zijn en goed voorbeeldgedrag laten zien.

Alle medewerkers dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze tonen interesse en luisteren naar wat leerlingen te vertellen hebben. Medewerkers zijn bekend met de Kanjertraining en spreken Kanjertaal.

Ouders zijn op de hoogte van de Kanjertraining en van het anti-pestprotocol. Belangrijk is dat ouders die zich zorgen maken over pesten, serieus worden genomen. Daarnaast moet de school de ouders van leerlingen ook steun bieden. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken. Eventueel kan school verwijzen naar deskundige hulpverleners.

In het **schoolbeleid** moet er structureel worden ingezet op een positieve groepsvorming in de klassen door middel van training van de leerlingen, leerkrachten en andere schoolmedewerkers (gouden- en zilveren weken, kanjertraining).

De **anti-pestcoördinator** (zie blz 11) kan in alle gevallen hulp bieden aan bovengenoemde partijen in de vorm van adviezen en tips. Tevens bewaakt de anti-pestcoördinator het proces rondom de activiteiten om het pesten te voorkomen en bij de aanpak van pesten.

7. Aanpak

Uitgangspunt

Het pesten is gemeld bij de leerkracht/intern begeleider/ anti-pestcoördinator. Deze begeleidt de gepeste leerling(en) en de pester(s). Wanneer er wordt vastgesteld dat een leerling wordt gepest door een andere leerling, is het plan van aanpak als volgt:

STAP 1:

Gesprek met de betrokken leerlingen. Het gesprek met de pester(s) heeft o.a. een waarschuwende functie. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen gestelde kaders worden vastgelegd.

STAP 2:

De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de leerkracht of anti-pestcoördinator binnen een termijn van vier weken. Pestincidenten worden door hen vastgelegd.

STAP 3:

Als het pestgedrag niet stopt, volgt na vier weken een gesprek met de pester(s) EN ouders van deze leerling(en). Ze krijgen vier weken om hun gedrag aan te passen, tevens kan begeleiding ingezet worden om wel tot gedragsverbetering te komen (+verslag). Daarnaast worden er strafmaatregelen genomen tegen de pesters, situatieafhankelijk en met als doel de pester naar gewenst gedrag te begeleiden. De politie wordt geïnformeerd als er sprake is van strafbare feiten.

STAP 4:

Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt een tijdelijke schorsing (uit de klas) aan de pester(s) opgelegd, tevens kan hulpverlening worden ingezet om wel tot gedragsverandering te komen (+dossier).

STAP 5:

Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen, kan de school overgaan tot een definitieve verwijdering van de pester(s). Hierbij wordt de pester voorgedragen voor schorsen bij de directeur/bestuurder van de stichting.

Leerlingen en ouders met **klachten** over seksuele intimidatie, pesten of discriminatie e.d. op school kunnen terecht bij de **vertrouwenspersonen**. Deze zullen in gesprek gaan met de leerling en/of ouders om de klacht zo goed mogelijk aan te pakken. Hierbij gaat het vooral om het aangeven van de juiste routes en het ondersteunen bij het doorlopen van de procedures.

8. Protocol digitaal pesten

Wat is digitaal pesten?

Digitaal pesten, of cyberpesten, is een specifieke vorm van pesten. Het vindt echter niet fysiek plaats, maar via sociale media. Het is een vorm van pesten waarbij het slachtoffer lastiggevalen wordt met digitale middelen. Denk bijvoorbeeld aan het sturen van nare berichten, het uploaden van gênante video's of het ongewenst doorsturen van persoonlijke informatie over het slachtoffer. Digitaal pesten is pesten via nieuwe media, zoals internet en gsm. Het kan bijvoorbeeld gebeuren via sms of Whatsapp-berichten, via sociale netwerksites zoals Facebook, of via e-mail of chat.

Omdat digitaal pesten anoniem is, en ongevraagd 24 uur per dag je huis in komt neemt onze school gericht een aantal aanvullende maatregelen (zie hieronder beschreven). De effecten van digitaal pesten kunnen namelijk (nog) erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan zijn soms niet meer te verwijderen.

De school wil digitaal pesten voorkomen door:

- De leerlingen bewust te maken van de gevaren op internet, de effecten van digitaal pesten en de strafbare feiten, met behulp van gerichte voorlichting en ondersteunende programma's. Jaarlijks nemen wij deel aan de week van de mediawijsheid, waarbij de bovenbouw groepen de mediamasters volgen. Ook in onze Kanjertraining komen in de bovenbouw de gevaren en gevolgen van digitaal pesten aan bod.
- We maken samen met de leerlingen afspraken over internetgedrag.
- We maken het digitaal pesten bespreekbaar in de groep en laten leerlingen ook elkaar erop aanspreken.
- We maken de leerlingen duidelijk wat de sancties zijn op digitaal pesten (denk aan het uitsluiten van internetgebruik op school, als milde vorm, of schorsen als uiterste maatregel).
- Ouders worden via thema-avonden en de nieuwsbrief gewezen op mogelijke risico's van internetgebruik door kinderen.

Wanneer de school een melding krijgt van digitaal pesten, worden er (afhankelijk van de vorm) de volgende aanvullende maatregelen genomen:

- De leerkracht of anti-pestcoördinator gaat in gesprek met de getroffen leerling.
- De leerkracht of anti-pestcoördinator neemt direct contact op met de ouders van zowel slachtoffer als dader (indien bekend).
- De leerkracht of anti-pestcoördinator meldt het incident direct bij de vertrouwenspersoon in de school
- De leerkracht of anti-pestcoördinator neemt contact op met de provider en verzoekt de foto te verwijderen.
- De leerkracht of de anti-pestcoördinator adviseert de ouders van de gepeste leerling aangifte te doen bij de politie.
- De leerkracht of anti-pestcoördinator probeert de dader(s) te achterhalen en voert maatregelen richting dader(s) uit, wanneer het leerlingen van de school betreft.

9. Borging

Borging gebeurt door:

- Er is een werkgroep Kanjertraining die o.a. zorg draagt voor het bespreken en evalueren van de Kanjertraining-lessen; frequentie 2 maal per jaar in de bouwvergadering.
- Alle medewerkers hebben de kanjertraining afgerond en houden deze bij om hun licentie te behouden
- De coördinatoren van de Kanjertraining zorgen twee keer per jaar voor een voorlichtingsochtend voor ouders, stagiaires en pauzeouders.
- Mogelijke bijstelling van o.a. het protocol vindt plaats n.a.v. bovenstaande evaluaties

10. Bronnen

- Naslagwerk ECLG Opleiding Anti-pestcoördinator
- Kanjertraining